

شطحی در فراق

مجموعه شعر محمدرضا رحیمی

زمستان ۱۳۷۶

رحیمی، محمدرضا، ۱۳۳۹ -

شطحی در فراق / محمدرضا رحیمی . - [تهران] : بنیاد شهید انقلاب
اسلامی، نشر
شاهد، ۱۳۷۶ .
۸۵ ص.

بها : ۲۰۰۰ ریال. ISBN : ۲ - ۰۵ - ۶۴۸۹ - ۶۴

فهرستنويسي بر اساس اطلاعات فيپا (فهرستنويسي پيش از
انتشار).

۱. شعر فارسي - قرن ۱۴ . الف. بنیاد شهید انقلاب اسلامی. مرکز
نشر شاهد.
ب. عنوان.

۶ ش ۹۴۸ ح / ۸۰۵۸ PIR ۱/۶۲ فا ۸۱۳۷۶
کتابخانه ملی ایران ۷۹۳۰ - ۷۶ م
شطحی در فراق (مجموعه شعر)
محمدرضا رحیمی
طرح روی جلد : سیدرضا حسینی
ناشر : مرکز نشر شاهد
تیراژ : ۲۲۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: چاپخانه سازمان فرهنگی سیاحتی کوثر
حروفچینی : خدمات کامپیوترا مرکز نشر شاهد

قیمت : ۲۰۰۰ ریال

شابک ۲ - ۰۵ - ۶۴۸۹ - ۹۶۴ ISBN ۹۶۴ - ۰۵ - ۶۴۸۹ - ۲
هرگونه نقل و برداشت از اين اثر با ذكر مأخذ بلامنع است.

آدرس: تهران - خيابان طالقاني تقاطع شهيد سيد عباس

موسوي(فرصت) ساختمان معاونت
پژوهش و تبلیغات تلفن: ۸۳۶۸۳۲

فهرست

فصل اول /	
غزل ها ... ۱	
فصل دوم /	
مثنوی ها ... ۴۵	
فصل سوم /	
دوبیتی و رباعی ... ۶۷	
فصل چهارم /	
نو سروده ها ... ۷۳	

به عنوان مقدمه

از سفری سبز آمده بودم که در قله های جلال با تو آشنا شدم و من بودم و هزاران هزار کبوتر چاهی و قمری سینه چاک که در مدار منظومه ای چشمانست گرفتار شده بودیم و از عشق و اضطرار به طواف حرمت می تاختیم. آسمانی ترین قصیده هایمان را برای تو می خواندیم، و تمام دلدادگی هایمان را برای تو می سرودیم. باید می رفتیم تا شکوه غورانگیز و نجیبانه ای فجر که این نه آغاز و نه انجام سخن بود، که ظهوری دیگر بود از اسماء جلالت. باید سر بر ساحل ابدیت می کوبیدیم که امواج بلند و طوفانی مان در حجم هیچ اقیانوسی نمی گنجید، آه که پیچک عشق تو چقدر سخت عواطف بی شائبه ام را می فشارد و مرآ گریزی نیست از این سودای عظیم، چگونه می توان از کمند ابروی محرابی ات رها شده و به کهکشان دیگری پیوست که از داستان شقايقهای بی آغاز و ازليت بی خبر باشد.

دوبيتی های جنون چقدر دلنشين است وقتی که در سماع سرخ معبد تو خوانده شود و رنگين کمان غزلهای اهورایی عشق، وقتی از کوی تو شنیده شود. دیگر حتی اناالحق هم در غربت تنهایی های من درمان نمی بخشد، که در دیار حیرت انگیز و شگفت انس تو جز حکمت هوالحق چیزی به گوش نمی رسد و این قصه ای بلند را من در آفتابی ترین شبهاي معمورم به ذکر تو شنیدم از همه ای سپیدارهای بلند و گون های صحرایی و حتی غوکهای جویبار و اینک من مانده ام و غم فرات تو که شو دیدار، گاه گاه هوس شکستن این قفس به اوچ می رساند و گاه هیبت جلال تو تا آفا هولناک وحشتمن می برد و به کرانه های دهشتناک مرگ می غلطاند، سوگند به عصمت شکوفه ها که هیچگاه قصد گردنکشی در سرزمین تو را نداشته ام چرا که بی اذن تو در این قصر بلند هیچ ستاره ای چشمک نمی زند، ارغوانی ترین دعاهايم را در لحظه های خاکستری به شقايقهای سینه چاک سپردم تا در گذر تدباد برای تو بیاورند که در قاموس پروانه ها همه ای دعاها ارغوانی و یا سبزند و رنگین کمان قدسی پروازشان تا طلوع یاسهای سپید و مغرب افقی ها جاری است و این ناموس همیشگی قلندران جنو نزادی است که در عهد عتیق برستیغ آن قله های مه گرفته و بلند با من سرود حماسه می خوانند، آه اکنون چقدر

در معرض هجوم واژه هایم، واژه هایی در دنیا که گاه تا عمق استخوانم را می سوزاند و اشک شو و خوف را در هم می آمیزد و بر این گونه های خشکیده جاری می سازد.

دیگر نوشتن هم درمان نمی کند که باید چاره ای دیگر جست، چگونه می توان آشکار کرد حجم آنهمه اسرار را که در کهکشان بسی انتها میم طلوع کرده است، اینک من محتاج بارقه ای دیگر از طور سینای توام و اینهمه «شطحی در فرا» است که بار دیگر قلم را به خویش می خواند.

فصل اول غزل ها و قطعه ها

شطحی در فراق

شطحی در فراق غزل ها و قطعه ها

آه ای پرندگان!

عشق های کاغذی از تغزّل سراب

خوب جلوه کرده اند در سکوت آفتاب

چشم های بی فروغ در حریم سایه ها

آبشار بی شکوه، جلوه های اضطراب

دستهای ناتوان، منقطع زبی کران

تشنه‌ی محبت اند، در جمود لطف آب

مجلس سماungan، رقص سرخ و نامان

بی ترانه های سبز، بی ترثیم شراب

يادی از ستارگان، نیست در فضای شهر

یك غروب بى کران، يك غروب پر شتاب

آه ای پرن دگان! فاتح ان آسمان

باز وقت رفتن است، تا نماز آفتاب

يادگار آتش

ديگر مگو از نعمت و از ناز اى دوست

با من بگو از قصه‌ی پرواز اى دوست

از داستان من بخوان از نسل فرياد

کو در دلش دارد هزاران راز اى دوست

من يادگار آشم در بزم عشا

آنجا که دستان می نوازد ساز ای دوست

من کوله بارم پر ز حیرت شد برادر

از آن شقایقهای بی آغاز ای دوست

فردا که شد، می آید از شهر شهادت

یك کهکشان از زهره ای طباز ای دوست

تا پرتو افشاری کند در شهر ظلمت

در پایکوبی با مُل و آواز ای دوست

مسافران

نماد حضرت عشقیم گرچه کوتاهیم

ظهور مطلع خورشید در سحرگاهیم

در انبساط گل و لای جلوه‌ی نوریم

و بانگاه تأمّل حضور بی‌گاهیم

شکوه دلبر و منشور اشتیاً وی ایم

تبارک اللہ از این شو باکه همراهیم

به جز سجود و نیایش مگر جوابی هست؟

مسافران به خود آیید قدر یک آهیم

کجاست زور عشقی به بیکرانه زنیم

زلال آب حیاتیم از چه در چاهیم

خونین شهر

سرزمینی چو باغ رویا بود

نخاه سایش چه در زیبا بود

در کزار خلیج چون سر روی

دیده بان تمام دریا بود

سبز و خرم شبیه با غ بهشت

باس پیدارهای فردابود

ناگهان داستان دگرگون گشت

گوئیا این همه به رویا بود

-۹-

آتش خصم از در و دیوار

مثل باران رعد آسا بود

ناله و دود و خون و آتش و غم

جنگ جنگی که عشق تنها بود

يـك طـرف مـادران و دـخـرـهـا

آن طـرف تـرـزـمـرـگـ غـوـغـاـبـوـدـ

داـسـتـاـنـشـ بـهـ وـسـعـتـ تـارـيخـ

حـقـ وـ باـطـلـ تـمـامـ اـيـنـ جـاـبـوـدـ

سـيـنهـ هـايـ سـتـبـرـ مرـدـمـ شـهـرـ

خـوـدـ گـوـاهـ رـشـادـتـ ماـبـوـدـ

عاـشـقـانـ اـزـ حـدـيـثـ خـوـنـيـنـ شـهـرـ

نـزـدـ كـرـوـبـيـانـ سـخـنـ هـاـبـوـدـ

يـادـ يـارـانـ وـ پـيـيرـ جـاوـيـدانـ

گـئـيـاـ طـورـ يـاـكـهـ سـيـناـبـوـدـ

تقدیم به پیشگاه مهدی موعود امام زمان (عج)

جشن گاه است

مزده خوبان که دگر فرقت یار آخر شد

فصل پاییزی یاران بهار آخر شد

قبله عشق پر از هلهله سرمستان

نور می آید و شباهی غبار آخر شد

- ۱۱ -

ساقی باغ ولايت قدحی دیگر ریخت

شیعیان شاد که ایام خمار آخر شد

گل نرگس دماد از مشروحانی صبح

لاله هارقص کنان قبض نگار آخر شد

عذلیبان چمن غر غزلخوانی و شور

جشن گلهاست زمان خس و خار آخر شد

صاحب سرّ فلق می رسد از خانه‌ی غیب

دور هجران و دل خون و فگار آخر شد

«بعد از این نور به آفادهیم از دل خویش

که به خورشید رسیدیم و غبار آخر شد(۱)»

. و امی از حافظ (علیه الرحمه)

تقدیم به سالار شهیدان حضرت امام حسین (ع)

حماسه صبح

از این سرای دو در بی نشانه باید رفت

به بال روح از این آشیانه باید رفت

حدیث غربت عشق تو ای حمامه صبح

گشوده پنجره ای بی بهانه باید رفت

-۱۳-

به استجابت نرگس به پیشواز بهار

به باغ چشم تو با صد ترانه باید رفت

نگاه سبز شقایق به چشم لاله داشت

نوید حادثه ای جاودانه باید رفت

وضو بساز در این آستان که می آیی

زکوچه باغ خدا صادقانه باید رفت

طنین سرخ شهادت ز عرش می آید

«سمند صاعقه زین کن شبانه باید رفت»(۱)

. این مصرع با اندکی تغییر از استاد نصرالله مردانی به عاریت
گرفته شده است، اصل آن (سمند صاعقه زین کن سواره باید رفت)
می باشد.

تقديم به پيشگاه حضرت بقيه ... الاعظم ارواحنا لتراب مقدمه
الفداء

راز مكتوم گل سرخ

آتش عشق در آينه‌ی فرهاد شکفت

شور شيرين شقايق شب ميعاد شکفت

از نگاه شفق سرخ به آفاجلال

نور پيدا شد و در ظلمت بيداد شكفت

- ۱۵ -

مشتوى های جنون شرح پريشانی ما

چون سپيدار که در خاطره ای باد شكفت

راز مكتوم گل سرخ زنای منصور

قصه ای سبز که در ساعر فرياد شكفت

رقص شيوای قلم در غزلی تصويری

آن نگاريست که با پنجه ای بهزاد شكفت

واژه هايی که در انديشه ای گل مدھوشند

ارغوانی است که از شکوه ای شمشاد شكفت

دل شوريده ای ما بود که در حيرت باع

عاقبت در خم ابروی تو صياد شكفت

«ای که از خانه‌ی روحانی جان می‌آیی
نام نورانی تو در افق یادش کفت»(۱)

— . این بیت از شاعر معاصر استاد نصرا... مردانی است

تقدیم به پیشگاه شهیدان سرافراز عملیات والفجر مقدماتی

انعکاس عشق

وه چه خوش رفتیم تا سر منزل خورشیدها

دست افshan، پای کوبان سرخوش از امیدها

بال در بال ملائک در سماعی سرخگون

رقص می‌کردیم با قانون و ساز بیدها

-۱۷-

کهکشان در کهکشان پروانه های سوخته

انعکاس عشق در آینشه ای جمشیدها

صد غزل از خال و ابرویش شنیدم باز هم

سخت حیرانم از آن پیچ و خم و تعقیدها

دعوت از دلدار دارم اینقدر بامن مگوی

کوتولی مست دارد قلعه ای ناهیدها

حکیمان در خویش

گچه شعرتر دل یاد تو تنهاست هنوز

جذبه‌ی شور تو در حجم غزلهاست هنوز

شب حیرانی عقل است و حکیمان در خویش

از فراسوی زمان عشق هویداست هنوز

-۱۹-

شو دیدار تو ای دوست قرار از ما برد

نه همین ذره جهانی به تمなست هنوز

یاد باد آنکه شقایق صفتان می‌خوانند

شیوه‌ی مهر تو تمثیل معماست هنوز

از قد و قامت سروی که دل مارا برد

خون به دل بلبل باغ و گل حمراست هنوز

«پير پيمانه کش ما که روانش خوش باد»(۱)

رفت و از ماتم او غلغله برپاست هنوز

وامي از حافظ (عليه الرحمه)

- ۲۰ -

تقديم به دستان پينه بسته پدرم

قد خميده

شـرمنـدـهـ اـمـ اـزـ نـگـاهـتـ اـیـ مـرـدـ

وزـ سـجـدـهـ وـ اـشـائـ وـ آـهـتـ اـیـ مـرـدـ

آلـ اللهـ وـ يـاسـ وـ صـدـ گـلـ سـرـخـ

خـمـ گـشـتـهـ بـهـ پـيـشـگـاهـتـ اـیـ مـرـدـ

-۲۱-

با ق د خمیده ای که داری

شوریست به هر پگاهت ای مرد

دستان تو پینه بسته امّا

من مفتخرم به راهت ای مرد

موسیقی و شعر و عشق و عرفان

آمیخته در نگاهت ای مرد

مارا بنواز از سرمه ر

در باغچه‌ی پناهت ای مرد

ای کاش همیشه سبز باشد

اندیشه‌ی دادخواهت ای مرد

- ۲۲ -

تقدیم به پیشگاه حضرت ولی عصر (عج)

برکه‌ی خورشید

تو از صحیفه‌ی توحید و روح قرآنی

سرود سبز قوتی، شکوه انسانی

تابوری زغدیری ترانه‌ی سحری

سلام آینه‌ها در نماز بارانی

- ۲۳ -

کتیبه‌ی صلواتی، حضور عاطفه‌ای

بلوغ برکه‌ی خورشید در زمستانی

به باع خاطره‌ها عصمت شکوفه تویی

تو چلچراغ امیدم در این شبستانی

امیر قبله‌ی عشقی، سفیر حادثه‌ای

و در مدار گل سرخ باشد هیدانی

福德ای نرگس مستت هزار نرگس مست

بیا بیا که تو گلواژه‌ی بهارانی

چگونه وصف تو گویم طلایه دار ظفر

یگانه چشم‌هی زمزم در این بیابانی

لب تبدار تو

من ز خاک قدمت زنده و بیدار شدم

رفتی و از غم تو خسته و بیمار شدم

غم هجران تو آتش زده بر جان و دلم

زین سبب سوختم و شهره‌ی بازار شدم

- ۲۵ -

تو که سر حلقه‌ی عشا جهان بودی و من

رهرو عشق تو تا منزل دلدار شدم

لب تبدار تو بیمار و گرفتارم کرد

دگر از بعد فراقت به جهان خوار شدم

می و میخانه و خمار و خرابات تویی

زین سبب مست رخ قافله سالار شدم

دعوى و بانگ انا الحق ز تو نايد به عجب

از مى سرخ تو آگاه به هر کار شدم

همچو منصور خريدار سردارى و من

با انا الحق ز پى ات سوی سردار شدم

مسجد و دير و خرابات و کنىشم تو بُدى

دگر از بعد تو سرگشته چو پرگار شدم

قرنه اقarn بیاید که دگرمام جهان

چون تويی بیند وزین قصه دل افگار شدم

دوش دیدم که شهیدان رهت مى گفتند

رهبر آمد هله برخيز که بیدار شدم

اين روزها

بيا، بياو بگو قصه اي که دل تنگ است

زمان، زمان قساوت و عصر نيرنگ است

نه شور نه مستى، خمودى و سستى

بساز شعر و سرودى که شاد آهنگ است

-۲۷-

به ميهمااني گلهای و رقص شاپرکان

دوباره شعر صلابت تغزل سنگ است

هنوز عطر شقایق زباغمی آید

و ياد لاله ی خونین حديث اين جنگ است

شكست عهد من و دوست اي غزال صبور

بخوان تو شعر سپيدی که وعده چنگ است

کجاست سرو خرامان من کجاست کسی

که الفت من و او سبز، پاک، بی رنگ است

و باز آمده سیلی که غارتش رسم است

بیار ابر نجابت که عشق خونرگ است

«دلم گرفته از این روزها دلم تنگ

میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است (۱)»

. این بیت از زنده یاد مرحوم سلمان هراتی است.

تو بیا خوبترین گاه غزلخوانی من
ابتلاهای تو و سینه‌ی دریایی من
عشوه‌های تو عجین با بدن فانی من
من و اندوه غم و رنج کششهای بزرگ
هست آخر سبب حیرت و ویرانی من

-۲۹-
عمر را در طلبت در بدم کوی به کوی
تو بیا خوبترین گاه غزلخوانی من
چون سپیدارم و آزادم و من صور صفت
بر سردار بین بزم گل افشاری من
عنقریب است که دل عازم کویت گردد
این بدادست خبر هاتف سبحانی من

وامدار غم سلطان شهیدان هستم

کربلا قبله‌ی من مصحف عرفانی من

دوباره می‌آیی

بیا بیابه جهان رنگ دیگری بزنیم

در آسمان محبت دمی پری بزنیم

به یاد یاس و اقاقی به یاد لاله‌ی سرخ

به دشت خاطره‌ها، دست کم سری بزنیم

-۳۱-

من از نگاه پنجره خواندم دوباره می‌آیی

که در معیّت تو حرف بهتری بزنیم

به سوره ای، صلواتی، به ذکر یاسینی

سری به مرقد پاک کبوتری بزنیم

سلام من به تو ای پاکتر ز عطر نسیم

بیار باده که اینک به خاوری بزنیم

به غمزه ای، غزلی، عشوه های لبخندی

بیا، بیا به جهان رنگ دیگری بزنیم

حضوری سبز

نمی دانم کنون در خامه ام چیست

و تصویر سحر در نامه ام چیست

من و احس ساس اطمینان لبریز

حضوری سبز در کاشانه ام چیست

-۳۳-

شفق ای پارسای سرخ پوشم

بگو شمع و گل و پروانه ام چیست

من و ت سخیر اجرام سماوی

شکوه و هیبت افسانه ام چیست

من و فتح رفیع قله‌ی عشق

حدیث این دل دیوانه ام چیست

گذرک ردمیم از آفایه‌ستی

و این بارگران بر شانه ام چیست

چه شوریدیم بر عادات خاکی

حضور عقل در ویرانه ام چیست؟!

تقدیم به پیشگاه امیر مؤمنان حضرت علی (ع)

منشور جاوید وجود

قطره‌ای کی می‌تواند وصف دریاها کند
یا که موری با سلیمان جهان هیجا کند

آه آه ای عشق! ای منشور جاوید وجود
کی تواند شاعری یک واژه ات معنا کند

-۳۵-

صاحب سرالهی کیست آن تنها ترین
در فضای غربتش صد کهکشان مأوا کند

این که می‌گویند امشب کعبه نورافشانی است
هست تمثیلی مگر اسرار را افشا کند

ای معّمَ ای بان د آف رینش از ازل
کاش اور امرا ز هرای تو امضاكند

تقدیم به پیشگاه سر حلقه عارفان
حضرت علی بن ابی طالب (ع)

راز و رمز عشق
راز و رمز عشق هم در حلقه گیسوی اوست
عطر گلهای بهاری از شمیم روی اوست
قوّتی گر هست در بازوی مردان خدا
وامدار آن همه شیدایی بازوی اوست

-۳۷-

گر خروشانند دریاهای عالم باز هم

انعکاسی از خروش و هیبت نیکوی اوست

ابر گر می گردید اکنون سالها و قرنهاست

در رثای زینب و آن کوثر خوشخوی اوست

در غدیرش جمله اقیانوسها پیوند خورد

وه چه سرّی در میان برکه‌ی خوشبوی اوست

درون حنجره ام

نگاه من به میان ستاره ها گم بود

لبم چو مرغک عاشق پر از تریم بود

شبیه آبی دریا دلم به گاه خروش

میان همه‌ی رنجه‌ای مردم بود

-۳۹-

تفائلی زدم آن شب که استخاره کنم

اشاره اش به من و عشق آیه‌ی قم بود

بهوش جان برادر! که باع غارت شد

کجاست بانگ ابوذر؟ که در تهاجم بود

تو ای چکاوک خوشخوان شهر شام بگو

چه شد حماسه‌ی سبزی که در تلاطم بود

درون حنجره ام بغض بسته راه نفس

بیا مپرس که این بغض یا تراکم بود

دردی کش گل

گر دست دهد بار دگر صحبت یارم

تاصبح غزل دیده به عصیان ننگارم

با قامت فریاد بگویم به دو عالم

شوریده‌ی آن نرگس شهلا و خمارم

ز آن روز که میخانه‌ی او پایه نهادند

دردی کش گل بودم و این است شعارم

لایعقل و سرمست و غریبانه‌گذر کرد

در آتش و خون یار شهیدی ز کنارم

صد غنچه‌ی گلهای بهاری به بدن داشت

آن دلبتر سیمین صفت لاله عذارم

مسيح عشق

در جنون و عشق بازى نیست ره هر کينه را

انتظارى سبز دارم هيبت آديننه را

ای مسيح عشق اکنون نوبت اعجاز توست

پرتوان کن دستهای عاشق ديرينه را

شانه‌ی باد صبا بر طرّه‌ی مشكين او

شاد و خرم کرد آن دلهای چون آيinne را

ساقیا تنهاتويی آگهه ز راز عارفان

خود بگو با همدلان آن قصه‌ی دوشينه را

مرحبا بر پاكبازان شهيد راه دوست

سوختدي ناگهان اين خرقه‌ی پشمينه را

شکوفه‌ی صبح

نگاه خویش بشوییم از غبار قرون

و یک نگاه به فصل دوباره باید کرد

بیا بیامن و تو غر عشق شویم

وضوی تازه ز نور ستاره باید کرد

به شاهکار غزلهای حافظ شیراز

میان حیرت و گل استخاره باید کرد

شب و سکوت و هزاران هزار نامحرم

حدیث دوست به رمز و اشاره باید کرد

به جام تلخ و شان شفق شکوفه‌ی صبح

سفر به ساحت سرخ شراره باید کرد

آتشفشنان مهر

هم عشه‌ی شقايق و هم ناز لاله‌ها
و امى ز عشق توست و باقى بهانه‌ای
کى مى توان نگاشت حديثى ز مستى ات
تتدىسى از شهدود بر اوچ زمانه‌ای

-۴-

خوبم بخوان ز قصه‌ی شيرين سالها
از کهکشان سوسن و شبّو ترانه‌ای
تصويرى از رخ دلدار نقش توست
تو گفتى ترین سخن عاشقانه‌ای

در مشر عفاف بسى دورتر ز عشق
آواي تو بپاست چنین جاودانه‌ای

آتشف شان مه ری و دریای بی کران

آیات صبری و حق ران شانه ای

از آب و آینه هستی زلاتر

تو مظهر عطوفتی و شمع خانه ای

چشمان خسته ات بهانه ی بودن من است

ای مادری که سمبل رنج زمانه ای

بشکسته باد این قفس آهنین عمر

آن دم که نیست ز مادر خوبم نشانه ای

فصل دوم

مثنوی ها

شقایق

شقایقها همه پاکند و خوبند

و در تسبیح غفار الذنوبند

شقایقها گل بساغ جنوونند

و در رقص سحر از خود بروونند

- ۴۸ -

شقایقها همه چالاک بودند

همه سرمست سکری پاک بودند

شقایقها سکون در پیچ و تابند

شعر رازنای روح آبند

شـ قـاـيـقـهـاـ تـبـ سـمـ هـاـيـ بـاـغـنـدـ

وـ دـرـ شـبـهـانـگـاهـ صـدـ چـراـغـنـدـ

شـ قـاـيـقـهـاـ رـكـ وـعـ جـوـبـارـنـدـ

مـعـمـّـاـيـ عـبـرـ يـكـ نـگـارـنـدـ

شـ قـاـيـقـهـاـ تـغـزـلـهـ اـيـ نـورـنـدـ

وـ تـصـنـيـفـ رـضـاـ دـرـگـاهـ شـورـنـدـ

شـ قـاـيـقـهـاـ شـمـيمـ اـرـغـواـنـدـ

بـلـ وـغـ مـعـرـفـتـهـ اـيـ جـوـانـنـدـ

شـ قـاـيـقـهـاـ هـمـيـ شـهـ سـيـنهـ چـاـكـنـدـ

وـ تـأـويـلـ فـلـقـ درـ جـامـ تـاـكـنـدـ

شد قایقها معمّد ای قرون د

و در رقص و سماعی واژگونز د

شد قایقها زلال آب شارند

سلام صبح در باغ بهارند

شد قایقها گل فردای خوئند

امیر قصه های لاله گونند

شد قایقها ز انسوار شهودند

پیام حضرت رب و دودند

شد قایقها خداوندان رازند

طلا و ع قدسی فصل نیازند

شد قایقها شرق پیشه بودند

نگاه عشق در اندیشه بودند

شـقـاـيقـ هـاـ بـهـ رـنـگـ اـرـغـونـنـدـ

پـرـیـ روـیـانـ کـوـهـ بـیـسـتـوـنـنـدـ

-٥٠-

شـقـاـيقـهاـ هـمـهـ شـورـآـفـرـيـنـنـدـ

وـبـرـ اـسـرـارـ حـقـ تـهـاـ اـمـيـنـنـدـ

شـقـاـيقـهاـ اـمـيـرـ قـلـبـهـايـزـنـدـ

وـيـكـ تـفـسـيرـ اـزـ شـمـسـ الضـحـايـنـدـ

شـقـاـيقـهاـ تـجـاـيـيـ گـاهـ رـازـنـدـ

ظـوـعـ شـعـرـ اـسـرـارـ نـماـزـنـدـ

شـقـاـيقـهاـ دـرـودـ آـفـتابـنـدـ

وـيـكـ دـيـبـاـچـهـ بـرـامـ الـكتـابـنـدـ

شقایقها شعوری ناب بودند

شکوه عشق در محراب بودند

شقایق از ازل باماقرین بود

زبور عشق در بسط زمین بود

شقایق کهکشانی بی نشان است

حدیث عشقبازان جهان است

-۱۵-

شقایق نسبتی با یاس دارد

سلامی سبز از عباس دارد

شقایق دیده ام سنگر به سنگر

به بام قله الله اکبر

شـقایقها خـطـر کـرـدـنـد و رـفـتـد

چـهـ بـاـ عـزـّـتـ سـفـرـ کـرـدـنـد و رـفـتـد

شـقـایـقـهاـ هـمـهـ درـ خـوـنـ غـنـوـدـنـد

وـ مـارـاـ بـدـسـگـالـانـ درـ رـبـودـنـد

حدیث مalfی خسر زمان است

و صد حسرت به راه عاشقان است

کجا صاحبدلی؟ هیهات، هیهات

عروس مـرگ اـی زـیـبـاتـرـینـم

گـشـاـآـغـوـشـ منـ تـنـهـاتـرـینـم

من از عـشـاشـ هـرـ دورـ دـسـتـم

زـنـسـلـ لـالـهـ اـیـ پـرـشـورـ هـسـتـم

پـرـ اـزـ عـطـرـ شـقـایـقـ بـوـدـ آـنـجـاـ

وـ صـدـهـاـ دـلـ کـهـ عـاشـقـ بـوـدـ آـنـجـاـ

-۵۳-

سـحـرـگـاهـانـ چـوـ مـوـجـ نـورـ بـوـدـ

هـمـهـ مـسـتـ اـزـ مـیـخـمـورـ بـوـدـنـدـ

اقـاقـیـ رـازـهـاـ بـاـ يـاسـ منـ دـاشـتـ

زـمـیـنـشـ بـوـیـ عـطـرـ یـاسـ منـ دـاشـتـ

غم آب و غذاکی بود آنجا
جز مهر و وفاکی بود آنجا
و من با نسترن محشور بودم
همیشه با گلایل جور بودم
ولی ما غافل از دیجور بودیم
چرا از عطرگل مسحور بودیم
کجا شد مرغ عشق شاخصاران
چه شد وصل قفاری در بهاران
زمین از لاله‌ی پرپر کجا شد
و آن دشت پر از عنبر کجا شد
کجا شد آن نیایش های پرسوز

و آن اقمار زیبای شب و روز

-۵۴-

مندرها چرا چالاک رسند

و با گوساله ها عهدی نبستند

مگر آن سیل خون به ر حامت

چنین گردید جاری در قیامت

گشاى عشق آغوشى برایم

من از هجران سوسن در عزایم

دوباره سامری افسانه ها گفت

به هر برزن میان خانه ها گفت

به گوش شمع ها پروانه ها گفت

به ساقی بر در میخانه ها گفت

تجارت در تجارت در تجارت

شده در شهر آهنگ عدالت

چرا ما چون گل هفرنگ هستیم

چرا با دوستان در جنگ هستیم

شهیدان میست از فیض الاستند

شهیدان از من و ماخوب رستند

-۵۵-

غزال شوخ چشم نازنینم

تو ای شیریم بسان انگبی نم

کجا صاحبدی؟ هیهات، هیهات

از ای شان محفی، هیهات، هیهات

سحر با گلرخان شبگیر کردیم

میان شهر مین هاگیر کردیم

و با یك کاسه عطر اقاقی

شکست افسون دیو و باتلاقی

درون کوچه های خاکی عشق

معطرگشت از نمناکی عشق

ندا آمد بسوزان هسته را

و پایان بخش این بن بست هارا

چو خزها زندگی، هیهات، هیهات

چنین شرمذگی، هیهات، هیهات

عشق

عشق یعنی کوچه کوچه انتظار

رؤیت خورشید در باغ بهار

عشق یعنی یك تغزل شعر ناب

مشتوى های خدای آفتاب

-۵۷-

عشق یعنی ذکر صبح آب ها

یاسلام یاس با محراب ها

عشق یعنی سوختن با شعله ها

سبز گشتن در شکوه قله ها

عشق یعنی های های اشک ها

در فرات بی وفا با مشک ها

عشق یعنی رقص سرخی واژگون

سعی در محراب با قانون خون

عشق یعنی مادران داغدار

حسرت دیدار گاهه ادار بهار

عشق یعنی قصه‌ی جام شراب

گفتم سانی سبز در تفسیر آب

عشق یعنی یك شهود بی کران

سینه‌ای با وسعت هفت آسمان

-۵۸-

عشق یعنی بر فراز دارها

یك غزل با میثم تمّارها

عشق یعنی هم صدای آب ها

در نماز صبح با مهتاب ها

عشق یعنی کوهشان در کوهشان

چشم امیدی به سوی بی نشان

عشق یعنی در فضای رازها

خواسته ای جاوید با پروازها

عشق یعنی بی کران نورها

با شفاقت هامیان هورها

عشق یعنی حیرتی بی انتهای

شعر شبنم در گلستان خدا

عشق یعنی حرارت دیدارها

همه‌ی تا صبح باتب دارها

۵۹-

عشق یعنی یك سرود جاودان
رق ص گله‌ا، حیرت پروانگان

عشق یعنی خطبه‌ی سجادها
یورشی جاوید بر بیدادها

عشق یعنی زینبی تا اوج ها
ناخدایی بر فراز موج ها

یك زبان در کام از سر غدیر
که شان آسمانهای منیر

چیرگی بر خار و خسهاي سراب

مخزن الاسرار دخت بوتراب

عشق یعنی رود رود مادران

در عزای خیلی از نام آوران

عشق یعنی خیمه های سوخته

کودکانی از عطش افروخته

-۶۰-

عشق یعنی ذوالجناحی اشکبار

در غم بشکوه آن تنه اسوار

عشق یعنی اربعین یاسها

اشک سرخی در غم عباسها

عشق یعنی مرگ احلی مِن عَسل

خوش درخشیدن فراسوی زُحل

عشق گفتی کربلا آمد به یاد

هیبت خون خدا آمد به یاد

عشق گفتی نینوا آمد به یاد

عصمت آله ها آمد به یاد

تقدیم به پیشگاه معلم شهید دکتر علی شریعتی آن که عشق به
خاندان رسالت را در وجودم شعثور ساخت

ققنوس

من آن عن دلیبم که در آتشم

چو ققنوس می سوزم و سرخوشم

مزین ام عشق طوفانی ام

در این سرزمین فصل بارانی ام

-۶۲-

از آن سوی آفایخون آمدم

چو سردار دشت جنون آمدم

من از نسل باران و آیینه ام

و طغیان فرو خفتنه در سینه ام

نياكان من يك به يك عالمند

و خصم همه جائر و ظالمند

چ و احیاگری کرد آثار من

شد کفتند گاه سای ایثار من

من از دوستان رخمه اخوردہ ام

و از دشمنان سخت آزردہ ام

عائی ریشه دارد میان دلم

و عشقش به هم ریخت آب و گل

من از فاطمه مردی آموختم

و با فاطمه فاطمه سوختم

اب وذر گل سرخ عرفان من
و سلامان پاک است برهان من

بیا استخوان مرد صحرای دور
و عشقی دگرساز کن از غرور

اب وذر، اب وذر، اب وذر بیا
تو ای قامت شور و اخگر بیا

که جذب و طغیان او راه من
پیامش چو همزاد، همراه من

من از کهک شان های دور آمدم
و بامزده ای از شور آمدم

من از حجر و یاران او گفته ام
و از نخوت قاس طین گفته ام

نيايش و ثار است آثار من
وبادرد آميخت افكار من

-٦٤-

من از مارقين، ناکثين گفته ام
و از نخ و قاس طين گفته ام

نشستند در درس اديان من
هزاران جوان لب عطشان من

کجايند ياران و ياد آوران
کجايند مستان و نيك اختران

بهاران، بهاران، بهاران کجاست
کويرى، على، عطر باران کجاست

* * *

علی من شهادت ز تو خوانده ام

و بایاد تو تاسحر مانده ام

علی در غیاب تو سقا شدم

و در جبهه پرپر چو گله اشدم

- ۶۵ -

تو از انتظار بهاران بگو

و از قصه‌ی سبز باران بگو

علی رنج من رنج دیروز توست

و تا صبح صاد همان سوز توست

علی قلبم از زخم آزده است

و بعد تو صد و صله را خورده است

تو تبيين نمودى سپيدار را

و خونين شفتن سردار را

علی ای تو معذای پوین دگی

خطيبی تو انبابه گوین دگی

از آن رنجهای امامت بگو

از آن اوچ تابی کرانست بگو

تو از مرتضای خدایی بگو

از آن معذای لافتایی بگو

-۶۶-

علی از گدازت، نمازت بگو

و از رنج آن چشم بازت بگو

تو از کربلا عشق آم وختی

و بازین ب قهرمان س وختی

علی آذرخشی دگر بر فروز

و اورازمن دهارا ب سوز

س پیدارها باز عاشق ش وید

و تا اوچ معنی ش قایق ش وید

بی اس ربدار مزین لانی ام

تو کن دردی از قسط ارزانی ام

مزینان و ایران ت آباد باد

ز تو تاک سوار سخن شاد باد

فصل سوم

دوبیتی و رباعی

رمز لاله زاران

* *

-۷۰-

تقدیم به فرزندان شاهد

سوسن باع

* *

آواز زلال

* *

-۷۱-

ترانه‌ی آب

* *

تابنده‌تر از ستارگان

* *

-۷۲-

پرستار

* *

-۷۳-

| فصل چهارم |

نوسروده ها

رؤيای کودکی

رؤيای کودکی ها
چادر نماز مادر
یك شاخه ی شکسته
یك خيمه ی محقر
یك کاسه مغز گردو
همبازی برادر
همراه باد صhra
دنبال شاپرکها
یادش بخیر
! افسوس!
رؤيای کودکی ها!؟

-۷۶-

تقديم به نگاه هاي عاشقانه ی مادرم

شبنم پاک

چون سپيدار بلند
مثل يك شبنم پاک

سینه اش چشمہ ی مهر
چشمهاش چون تاک
قلب او پنجره ای
باز در باغ خداست
و عروسی دلش
صبحها
دیدن ماست
عصرها
چشم به راه
نرگش را می دوخت
بر سر کوچه ی ماه
همچو شمعی
می سوخت
مادر ای چشمہ ی مهر
مادر ای عاشق پاک

-۷۷-

«غیرت اهورایی»

خواهد آمد و ...
عطر ارغوانی ترین یاسهای اندیشه را
به شکوفه ها خواهد بخشید
می دانم که او خورشید مهر است
و در ساحت نگاهش ...
جز غیرت اهورایی

هیچ چیز موج نمی زند
می خواهم تا سواحل بی کران حضورش
به پیش برانم
و در پیشگاهش نرد عشق ببازم
این تنها آرزوی من است

-۷۸-

نگاه های مریمانه ات

می روم و ...
به تو تقدیم می کنم
همه ی دعاهای نیلوفری و زمزمه های سبزم را
福德ای نگاه های مریمانه ات
بی گمان
دستهای نوازشگر تو
در این قحطسالی غزل
زخمهای کهنه ی مرا
فراموش نمی کنند
آنچه در حافظه ی وجود جاریست
و رمز تداوم جویباره است
آه آه! رفتن و پیوستن و جاودانه شدن

-۷۹-

تا منتهای حادثه

از ساحل سکوت و حیرت
می آمدی و ...
در غربت دوباره‌ی خورشیدهای سبز
هزار پرنده‌ی عاشق
تا منتهای حادثه
با تو بودند ...
و از سجاده و نماز گل سرخ
بر روی خاکستر پروانه‌ها
تا صبح
با باغبان پیر سخن می گفتند
و من هنوز پس از سالها
مشتای شنیدن آن داستانم
چین و شکن گیسوانت بسان
آشوبی موزون

-۸۰-

با نوازش نسیم
عطر تو را که مبشر
صمیمیت و نجابت بود
از آفای عفاف به ارمغان می آورد
و من هنوز پس از سالها
به خاکستر پروانه‌ها
نماز گل سرخ
و نجابت تو
فکر می کنم ...

بوی محبت می دهی

تورا همه خوب می شناسند
از بلوغ نگاه هایت تا به امروز
و حتی پیشتر
هنوز به هیچ یك
از علفهای هرز صحرایی هم
بی مهری نکرده ای

هر روز گلهاي باع
یك به یك
تو را به اسم کوچکت صدا می کنند
و ماهی های قرمز حوض
با دانه های آب وضویت
برای خودشان تسبیح می سازند
وقتی که با ما هستی

-۸۲-

بوی محبت می دهی
و عطر رفتار شاعرانه ات
دل را از حال می برد
سوگند!

به محمل سبز خیال گندم ها
و ناز چشم غزالان کوهسار
از شراب ارغوانی مهرت
به ما نیز بچشان

-۸۳-

نگاه آسمانی

سنگین، سنگین می آمد
و زمزمه ای از سکوت بر لبانش
ژرفای نگاه آسمانی اش
غامضترین اندیشه های بلند را
تمسخر می کرد
گویی فرصتی برای دیدار نداشت
رفت...
و مرا در حسرت
یک سلام
تا مطلع الفجر یاسهای سپید
و میلاد گل سرخ
به انتظار گذاشت

-۸۴-

من تنهایم

در جذبه‌ی جمال تو
در حیرت و حضور و ذکر
زندگی می‌کنم
از قافله‌ی گلهای سرخ جامانده‌ام
و کوله باری پر از خاطره
و عطر لاله دارم
آه ای ناخدای ابرهای بهاری
بیا، بیا

و مرا ببر تا فراسوی کائنات
و حتی دورتر
برسان به قبیله‌ی لیلی
من مجنون را
و در این بارش کلمات
دست نوازشی بر سرم
من تنهایم
تنهای تنهای
دیگر نمی خواهم بی شقایق زندگی کنم.
«تا شقایق هست زندگی باید کرد»(۱)

. و امی از سه راب سپهری

-۸۵-

چشمهای آسمانی

تو آخر...
با جذبه‌ی این چشمهای آسمانی
تمام ستاره‌های شهر را
به زمین می‌کشی
از وقتی که به خانه‌ی ما آمدی
فاخته‌های همسایه نیز
مثنوی بلند گیسوان تو را
می‌خواند
و ترانه دلربایی تو را
زمزمه می‌کند
با این که کلمات در سر پنجه‌ی قدرتمند من
رامند

اما...
وقتی که به تو می رسم
زبانم بند می آید
مادرم می گوید تو...
چشم و چراغ خانه ای
و پیراهنت
بوی یاس می دهد
یاسهای سپید
عطر مهربانی
وفداری...

-۸۶-

شعر سپید من

خوب می دانی
نگاه عاشقانه ی من
به جمال ناپیدایت
عاشقانه ترین
شعر سپید من است
همه ی غزلواره هایم
فدای چشم مست شهیدانت
افسوس!؟
که کلمات کوچکند
من...
چگونه...
تو را بستایم

سبحان رب العزة عما يصفون الا
العباد المخلصين